

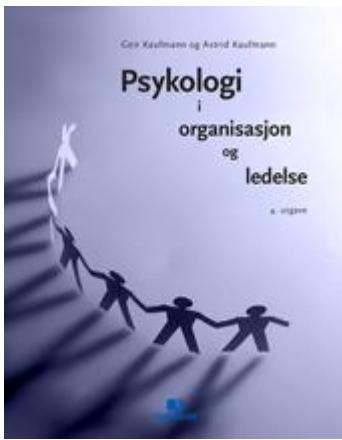
Nedkjemping av vindmøller én for én. En akademisk forlagsredaktørs fortelling om fagspråk, terminologi og anglismer i hverdagen.

- Forlagsredaktør for øk-ad-bøker for høgskoler og universitet.
- Ansvar for 22 nye og reviderte titler i året, over 13 år ca 200.
- 22 millioner i omsetning, porteføljeansvar for 313 titler som er i salg.

Lærebøker, vitenskapelige monografier og vitenskapelige antologier.

Hovedtyngden skal være evidensbaserte utgivelser.

Fagbokforlaget startet i 1992 – i dag Norges fjerde største forlag (160 ansatte fordelt på Bergen, Oslo, Sopot, New Dehli, London)

SAMARBEID: Fra 1998 og til i dag har Anders Johansen samarbeidet tett med sin redaktør Frode Molven om bokutgivelser. Molven vil imidlertid ikke ha nævnet sitt om forfatternes bøker: Det er mer enn nok at det ene egoen er offentlig. De gangene forfatteren er spesielt fornøy kan redaktøren eventuelt takkes etter eller annet sted.

Forfatternes usynlige fødselshjelper

– Forlagsredaktører bør krediteres i norske utgivelser, mener sakprosaprofessor og forfatter Anders Johansen. Men redaktøren hans, Frode Molven, trives med å være i skyggen.

SILJE MARIE STAVPRUM NØREVIK
slike horreviktige
Foto: KRISTINE LINDEBO

Nylig debuterte Heidi Furru (27) fra Stord med boken «Paris-syndromet» som har hatt god anmeldelse. Først kommande onsdag gir hun, sammen med Jan Erik Vold (30) fra Grimstad, et høytstående debutant skrypstykke i Bergen om hvordan skrive bok. For debutanten var redaktør Nils-Olavind Haagensen avgjørende.

– Det hadde ikke blitt godt hvis det ikke var for redaktøren min. Det var ikke selv jeg som oppfikket meg til å skrive manus. Det hadde jeg ikke våget på egen hånd. Da hadde det nok gått ti år før jeg debuterte, sier Furru.

For debutanten har det vært

en trygghet å ha en erfaren redaktør og et forlag i ryggen når boken skulle ut til leserne.

– Det er jo veldig fint å debutere. Samtidig har det også fint å få nedvendig frihet til å forme manus slik jeg vil.

Knausgård's illusjoner

I litteraturhistorien er fortellingene mange over hvor viktig redaktøren er for boken.

Her på bjerget er Geir Gulliksen av de mest anerkjente redaktørene i landet. Forfatterne fulgte med på lasset den knausgårdskriften fra Tiden til Oktober i 2001. Karl Ove Knausgård var en av dem, og skriver følgende om forholdet til sin redaktør i essaysamlingen «Sjeldens Amerika»:

«Det vesentlige er en følelse, jeg føler meg nært til ham. Han som kanskje best samles seg opp i ordet tillit. Jeg har absolutt tilstilt til ham. Absolutt alt jeg skriver, selv den minste avisartikkel, må han lese før jeg kan prøvike det noe sted.

Likvel er redaktørene nærmest usynlige når sluttprodusert boken kommer ut. Det er en lang tradisjon for å synliggjøre redaktøren ved navn i bokene.

– Jeg synes godt at redaktøren kunne bli tildelt kreditert i boken. Man hedrer jo den som har stått for omslagsdesign, foto og sats,

sier forfatter og sakprosaprofessor ved UiB, Anders Johansen.

Håpløst prosjekt

Samtidig med Johansen og forlagsredaktøren Frode Molven er blitt beskrevet som intens og fruktbar. Det har pågått helt siden Johansen utga sin første bok på Spartacus forlag i 1999.

– Dømme jeg allerede sendt manus til et annet forlag, og fikk tilbakemelding om at det var et håpløst prosjekt. Men Frode tok det med både humor og entusiasme, og skrev følgende om forholdet til sin redaktør i essaysamlingen «Sjeldens Amerika»:

– Frodes styrke som redaktør er at han tenker sammen med prosjektet og er en god faglig medspiller. Faktisk er han min nærmeste faglige medarbeider. Vi leser hverandre på institutt også, men ikke så nærmødig som når Frode leser mine tekster.

Diplomat og psykolog

Molven avsluttet nylig 16 år som forlagsredaktør i Spartacus, og gikk over til Vigmosestad og Bjerke.

Molven har ikke talt på hvor mange manus han har lest, og mener det å være redaktør for å et både kan ta rollen som velledet diplomat, psykolog og kommunikasjonsrådgiver.

7428
Antall nye boktitler
i Norge i 2012

Som redaktør må du kunne ta rollen som veileder, diplomat, psykolog og kommunikasjonsrådgiver.

Forlagsredaktør Frode Molven

mener det å være redaktør for å et både kan ta rollen som velledet diplomat, psykolog og kommunikasjonsrådgiver.

– Selv foretrekker han å være inne i prosessen så tidlig som mulig, og han mener samarbeidet skal være en gave.

– Som oftest kan man se velledig mye etter bare noen få sider, både om det er potensiell, eller om prosjektet bør legges død. Det er avgjørende at forfatteren er åpen for innspill.

Fem om redaktøren sin

• Hans Olav Lahlum
forfatter

Jeg har en redaktør Benedicte Trolden, som også er en god venn jeg kan sende spørsmål til og raskt få meningsfulle svar fra, både i arbeidstid på hverdager og på kveldstid i helgen. Samtidig har jeg en redaktør Morten Moi, som også er en god kritiske tilbakemeldinger, men som respekterer de endelige valgene jeg som forfatter må gjøre. Det er viktig for meg.

• Gunnar Staalesen
forfatter

Min redaktør, Morten Moi, har gjort alle mine siste utgivelser bedre enn de hadde vært uten hans innsats. Samtidig må det nok si at jeg er en såpass selvkritisk forfatter at det ikke er nødvendig for meg å oppmuntre til det. Det er men snakk om myras, fordypringer, noen tillegg og – selv sagt – strykninger. I gjenomsnitt lytter jeg til cirka femti prosent av forslagene, de andre femti er jeg uenig i.

• Annette Mattsson
forfatter

Jeg liker ikke å vise prosjekter jeg holder på med til noen andre enn redaktøren min, Morten Moi. Samtidig så tenker jeg at det er mitt forfatterskap, og at det er jeg som stemmer hvilket prosjekt som skal få forløp, ikke redaktøren min respekterer meg og valgmine mine, men jeg liker å bli utfordret, og det blir man jo når man får et annet blikk på manus.

• Merethe Lindstrøm
forfatter

Siden jeg har en nærmest patologisk personlighet, er redaktøren min først og fremst en ukuelig optimist på tekstans vegne. Og sånn sett har hun i hvert fall en gang forhindret meg i å forkaste mitt eget prosjekt. Det krevde mye å få til å overvinne en følelse om at man har en prosess der andre i utgangspunktet ikke har hjemme. Jeg vet at jeg kan finne ting i dialogen som stimulerer, men jeg må ha en virkelig god samtalespartner. Det har jeg nå

• Henning Bergsvåg
forfatter

Jeg er vant med å jobbe med tekster i grupper og har kollegor som nærmest er min redaktør. Morten Moi, kommer ofte inn med annet type blick henimot utgivelse, som en slags siste sjekk. Han er vedlig flink til å se helhet, og det hjelper meg vedlig.

Kontakt

År 0

Idé drøftes

Disposition

Prøvekapittel

Tilbakemelding

Førsteutkast

Tilbakemelding

Andreutkast

Fagfelle/redaktør

Tredjeutkast

Ferdig?

År X

POLITIVHOR

Innledning

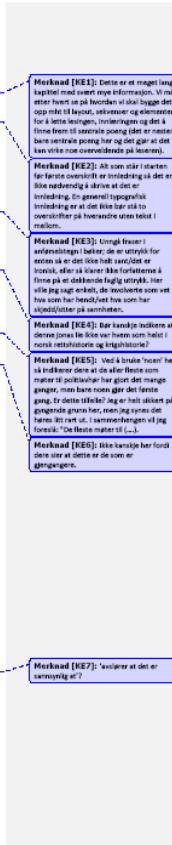
Gjennom avhør av personer som har sett, gjort eller opplevd noe kriminelt har politiet en unik mulighet til å hente ut informasjon som kan belyse hva som skjedde. Etterforskningen søker altså å finne ut hva som har skjedd til hvilken tid, på hvilken måte det skjedde, hvor det skjedde og hva som var årsaken til at det skjedde. Politier kan ha mange teorier om hva som har skjedd, men til siste og niste er det de involverte selv som "sitter på fasiten". I alle fall i utgangspunktet. Politiets jobb blir å dokumentere forklaringene best mulig gjennom gode og profesjonelle avhør. Å gjennomføre gode avhør er en stor utfordring for politiet.

I 1940 beskriver Jonas Lie i sin bok "Kort refleksjon for rapportskriven", at avhører må være bevisst hvilken prøvkjenningskraft han har på både vinner og mistenkte. Et god avhører bør ha kunnskap på mange forskjellige områder og kunnskapen må deretter tas med inn i avhørssituasjon og omsettes i praksis. Mange politiet møter i avhørssituasjon, er i en eller annen form for knise i livet, hvor sorg, redus eller sunne kan spille inn. Hva har vi politivhor til politivhor for første gang og er preget av det de føler rundt dem. Andre som skal avhøres er i en helt annen situasjon. Avhører har kanskje hørt politiet for og er såkale "stengangere". Uansett hvilken situasjon personen er i, vil grunnleggende kunnskap om regelverk, vitenskapslogi og god kommunikasjon være viktigste verktøy for en god avhører. I tillegg bør avhører, som Lie fastslår i 1940, ha kunnskap om og være bevisst på hvordan han gjennom egne aksjer har stor prøvkjenningskraft på informasjonsområdet fra innhøringer.

Undervisets og etter avhører vurderes ofte opplysingene som kom frem i forhold til pålitelighet. Det er ikke så enkelt at de vitner eller fornærmede som avhører ikke mener å forstå forklarer seg mest troværdig og avhører ikke mener. Vurdering av påliteligheten og troværdigheten er et tema som stadig dukker opp og det vil bli beskrevet i kapittelet.

Når avhører ikke viser i dette kapitlet skriver om gjennomføringen av avhør, menes det avhør av alle voksne i alle typer saker, både vinner, fornærmede, mistenkte og siktede. Når det er momenter som kun gjelder en part, vil dette bli bemerket. Et godt avhør legges opp og gjennomføres etter samme modell unntatt hvilken rolle avhører har i saken. Tradisjonelle avhør er fasesundeling, kognitive intervjueteknikker vil også bli beskrevet i gjennomgangen. I noen saker mener vi personer som ikke forklarer seg fullstendig, eller gir bevisst usanne forklaringer i avhør. I tillegg kan etterforsker oppleve situasjoner hvor mistenkte avgir en falsk tilstelte eller personer som ikke vil forklare seg for politiet i det hele tatt. Disse situasjonene bør håndteres på best mulig måte, nemlig ved å benytte en metode som gjennomgjør at avhører forklarer seg uriktig, noe kapittelet omhandler.

Avhør med bruk av lyd og bilde beskrives i sin helhet i "Politirapport". Kapittelet omhandler ikke i et kapittel om medieutvikling skriver vi om avhør av vinner og fornærmede under 16 år, de såkalte dommersvartene. Politihøyskolen har en egen utdannning for etterforskere som skal gjennomføre avhør av barn under 16 år og som hovedregel skal disse gjennomføres

prosess som fremmer handling, læring og utvikling – på personlig og faglig plan – gjennom bla. bevisstgjøring, motivasjon og ansvarligning. Coaching bygger på ressurssene til fokuspersonen, slik som dennes kunnskap, erfaring, verdier og øgenskaper, og gir bruk av ferdigheter og metoder for at fokuspersonen skal få aktivisert disse i form av eget begrepsapparat og handlemåter.

Coaching kan utøves av eksterne eller interne krefter i en bedrift. Det kan foregå i formelle, faste og tilpassede relasjoner, eller det kan foregå informelt i det daglige. Coaching kan fungere som et av flere ledelsesverktøy eller utøves som eget virke. Coaching kan leveres som del av et ledelsesutviklingsprogram, eller stå alene som en selvstendig ledelsesutviklingsprosess. Coaching tilbyss også privatpersoner som ønsker bevisstgjøring, refleksjon og støtte rundt handling, læring og mening i privat- og arbeidslivet.

målgruppe og formål

Denne boken er skrevet med tanke på studenter innen organisasjons- og ledelsesstudier. Ledere som vil tillegne seg et ekstra verktoy, samt folk som arbeider som, eller som kunne tenke seg å arbeide som, profesjonell coach.

Det første formålet med boken er å gi et innblikk i hva coaching er, og vise coachings utvikling den senere tid. Mens forrige utgave hadde som mål å rydde opp i begrepet og skille coaching fra sine beslektede roller velledning, rådgiving og mentoring, skal denne utgaven myke opp noen skillerlinjer og å heller fokusere på "ryddjobben" innad i coaching som fag. Vi vil ta for oss kjempelet ved coaching, forklare bakgrunnen for disse, samt reflektere rundt dem.

Det andre formålet med boken er å forklare hvorfor man kan fa nytte av coaching. Dette giar vi gjennom en oversiktmodell som viser tre hovedfaser med underliggende prosesser som coaching er bygget opp over, hva som er formålet med disse og hvordan de virker sammen og aleine. Vi skal gjennom boken bidra til å bevisstgjøre både nybegynnere i coachrollen og

- Vi kaller den som coaches for "fokusperson", ettersom det er han/hun som er i folos i samtalesituasjon.
- I kapittel 13 vil vi utforske når encoachende ledersituation være nytig og når det vil være feil. Vi vil også se på utfordringer ved en slik ledersituasjon.

Side 2 av 334

→ Denne form for teknikk baseres også på en fastsatte tekniske regler som den enkelte skal forholde seg til.
Hva heter den teknikken?

Faste versus variable socialiseringsprosesser.

Denne delen av boken viser hvordan avhører bør i hvilken grad og steg som er nøyaktig i organisasjonsutviklingen har et tildelesaktivitet eller tidsperioder om forventet gjennomgående begivenheter eller begivenheter som er gitt for den enkelt. For en nyansatt vil det være vanskelig å forstå hvilket begivenhet som forkarer at han vil få flere utfordringer når han er klar for det eller er gitt nok. En annen ting er at det som er godt nok for en person, ikke nødvendigvis er det samme for en annen. Etter hvert som tiden går vil det være viktig å forstå hvilket begivenhet som har et stort inntrykk på en person.

Fortulende versus usammanhengende socialiseringsprosesser.

Fortulende socialisering er når et team medlemmene lever opp mot normer som er tilpasset på samme type posisjon i organisasjonen. Disse etasjene organisasjonsmedlemmene blir definert som rollenoder for de nyansatte. Ved hjelp av disse rollenoder kan den nyansatte oppnå en sikker forståelse av hvilket rolle de skal få i et team ved å se hvilket rolle de har sammen med andre. Ettersom et team har et felles identitet og funksjon, vil det også være et felles samme. Ved usammanhengende socialisering viser man at den nyansatte ikke er overat i sin selv. Vedkommende følger ikke organisasjonen og det er ingen tilstrekkelig roollenoder som kan informere vedkommende om hvordan de skal gå fram i deres nye rolls. I tilgangspunktet vil det være lettare for en nyansatt å lære fra andre enn å være på egen hånd, men er ikke med de etablerte medlemmene vi har som den nyansatte identitetsregel med. Det er verdt å ta med betenkningene på hvem som er tilgjengelig for den nyansatte. Men usammanhengende socialisering kan også inneholde sider til den nyansatte muligheter til å være oppfinnende og original og dette igjen kan øke samfunnsgivende for innovasjon. Fortulende socialisering vil i større grad resultere i bevereide rollerlegging. For eksempel vil mentorprogrammet med vilje koble den nyansatte med en senior rollmodell slik at den nyansatte kan formere med bånd til det eksterne manisteret og på den måte lære etasjens praktikk.

De nye prosess-innovasjonene, herbet i utviklingen i ledelsesprosesser, arbeidsplasser og helse, også har forsterket arbeidet der arbeidslivet og innovasjonen derimot kommer fra.

Lean

Marketing

Human Resource
Management

Organizational
commitment

Coaching

Evoked set

Turnoverintensjon

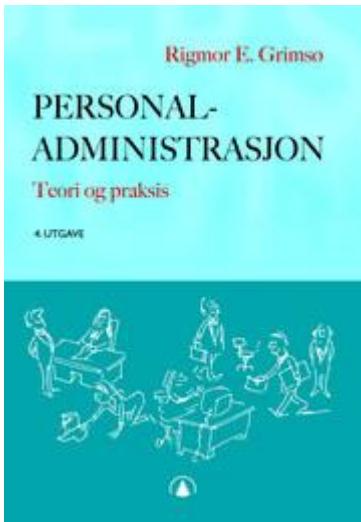
Organizational
citizenship

Empowerment

Sunk cost

Human Resource Management

Organisasjonsatferd (organizational behaviour – «OB-faget»)

Organizational Citizenship Behavior

– ekstrarolleatferd

Organizational commitment – forpliktelse, forpliktende HR, forpliktende atferd

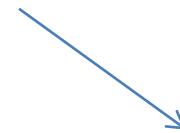
Empowerment – bemyndigelse, myndiggjøre, mektiggjøre (går glipp av det psykologiske som ligger i det engelske begrepet)

Intrinsic motivation – indre motivasjon

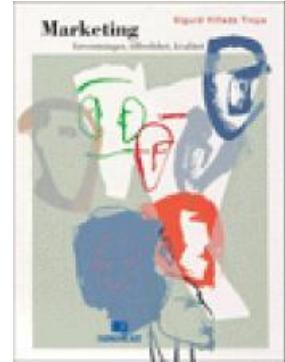
New Public Management – Ny offentlig styring?

Turnoverintensjon – ?

Social Judgement Theory – ?

Marketing – markedsføring

Akkurat nå

Evoked set – latent sett

Inert set – indifferent sett

Inept set – upassende/malplassert/upassende sett

Indifferent – likegyldig, ubeslutt som

Laddering

- Beslutningsstigen ?
 - Slutningsstigen?
 - Tolkningsstigen?
- (avhengig av fagtradisjon)

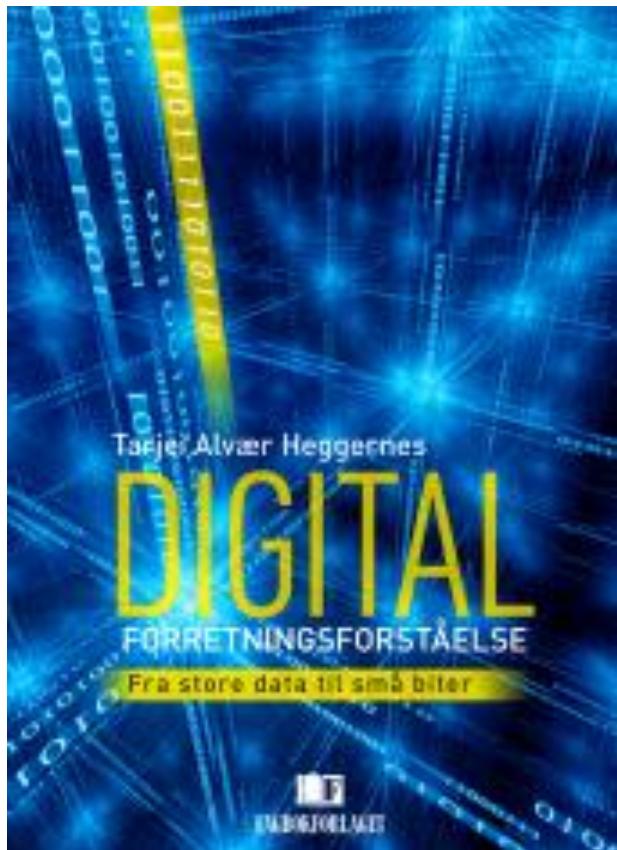
Corporate governance

Eierstyring

Virksomhetsstyring

Forlagsredaktør:

- Vi bør ha undertittel, «Fra Big Data til Bits»

Forfatter:

- Kvifor det? Kan me ikke berre skrive «Fra store data til små biter»?

Hvorfor er det så vanskelig?

Sinnsintern: Betegner størrelser, for eksempel mentale begreper, som hovedsakelig oppstår på bakgrunn av kognitive prosesser og dermed er en del av sinnet.

Georg Kjøll i boken Språkfilosofi

Gjelder muligens for begreper som lean, coaching og sunk cost

Departementet v/Loven:

«Universiteter og høyskoler har ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk.»

Hvem tar ansvaret?

Rektor?

Dele-

Fagansvarlig
Lærebokforfatter

Forlagsredaktør

**som setter spørsmål ved begreper og
språk (personavhengig)**

